

Список виключень

Банк та позичальники, які перелічені у пункті 2 статті 14 Закону України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві»¹ та/або які здійснюють діяльність, що вважається незаконною відповідно до законодавства України, і будь-якою діяльністю, котра генерує високі екологічні та соціальні ризики, не підлягають схваленню або фінансуванню, а види діяльності, зазначені у Списку виключень, наведеному нижче, не можуть бути прийняті до розгляду для отримання гарантій від Фонду часткового гарантування кредитів (ФЧГКСГ) у сільському господарстві.

Зокрема, ФЧГКСГ не надаватиме гарантії на будь-які види діяльності, визначені у Списку виключень МФК, наведеному нижче:

- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними відповідно до законів чи правил країни, де здійснюється діяльність, або міжнародних конвенцій та угод;
- виробництво або торгівля зброєю та боєприпасами²;
- виробництво або торгівля алкогольними напоями (крім пива та вина)²;
- виробництво або торгівля тютюном²;
- організація і проведення азартних ігор, діяльність казино та аналогічних підприємств²;
- торгівля дикими тваринами або продуктами дикої природи, що регулюється CITES³;
- виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами⁴;
- виробництво, торгівля або використання незв'язаних азбестових волокон⁵;
- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- виробництво або торгівля фармацевтичними препаратами, що підлягають поетапному вилученню або забороні в міжнародному масштабі;
- виробництво або торгівля пестицидами/гербіцидами, що підлягають поетапному вилученню або забороні в міжнародному масштабі;
- дрифтерний лов у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км.

У випадках коли діяльність проектної компанії матиме значний вплив на розвиток, але обставини в країні вимагають внесення змін до Списку виключень, буде застосовуватися критерій обґрунтованості.

Усі фінансові посередники (ФП), за винятком тих, що займаються діяльністю, зазначеною нижче*, на додаток до Списку виключень МФК повинні застосовувати такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁶/шкідливою дитячою працею⁷;
- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;

¹ Закон України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1865-20#Text>.

² Це не стосується спонсорів проектів, які не беруть істотної участі в цій діяльності. «Не беруть істотної участі» означає, що відповідна діяльність є допоміжною відносно основної діяльності спонсора проекту.

³ CITES: Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. Перелік видів, занесених до CITES, можна отримати у відділі екології.

⁴ Це не стосується закупівлі медичного обладнання, обладнання для контролю якості (вимірювання) та будь-якого обладнання, у якому, на думку МФК, радіоактивне джерело є незначним та/або належним чином захищеним.

⁵ Це не стосується придбання та використання скріплених азбестоцементних листів, вміст азбесту в яких становить менше 20 %.

⁶ Примусова праця – це будь-яка робота або послуга, що не виконується добровільно, яку людина змушена виконувати під загрозою застосування сили або покарання.

⁷ Шкідлива дитяча праця означає залучення дітей до роботи, яка є економічною експлуатацією або може бути небезпечною для освіти дитини, чи перешкоджати її навчанням, або бути шкідливою для здоров'я дитини, її фізичного, розумового, духовного, морального чи соціального розвитку.

- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ⁸;
- виробництво або торгівля озоноруйнівними речовинами, що підлягають поетапному вилученню в міжнародному масштабі⁹.

* В разі інвестування у **мікрофінансову** діяльність на додаток до Списку виключень МФК ФП застосовуються такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁶/шкідливою дитячою працею⁷;
- закупівля лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ⁸;
- виробництво або торгівля озоноруйнівними речовинами, що підлягають поетапному вилученню в міжнародному масштабі⁹;
- виробництво або торгівля деревиною чи іншою лісовою продукцією з недоглянутих лісів;
- виробництво, торгівля, зберігання або транспортування значних обсягів небезпечних хімічних речовин чи використання небезпечних хімічних речовин у промислових масштабах¹⁰;
- виробництво або діяльність, яка негативно впливає на землі, що належать Корінним народам або на які вони претендують у судовому порядку, без повної задокументованої згоди таких народів.

*В разі **торговельного фінансування**, враховуючи характер операцій, ФП застосовуються такі виключення:

- виробництво або діяльність, пов'язана зі шкідливими або експлуаторськими формами примусової праці⁶/ шкідливою дитячою працею⁷;
- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними відповідно до законів чи правил країни, де здійснюється діяльність, або міжнародних конвенцій та угод;
- виробництво або торгівля зброєю та боєприпасами²;
- виробництво або торгівля алкогольними напоями (за винятком пива та вина)²;
- виробництво або торгівля тютюном²;
- організація і проведення азартних ігор, діяльність казино та аналогічних підприємств²;
- торгівля дикими тваринами або продуктами дикої природи, що регулюється CITES³;
- виробництво або торгівля радіоактивними матеріалами⁴;
- виробництво, торгівля або використання незв'язаних азбестових волокон⁵;
- комерційна лісозаготівельна діяльність або придбання лісозаготівельного обладнання для використання в первинних тропічних вологих лісах;
- дрифтерний лов у морському середовищі з використанням сіток довжиною понад 2,5 км;
- виробництво або торгівля продуктами, що містять ПХБ⁸.

На додаток до Списку виключень МФК, ФЧГКСГ також не надаватиме гарантії на будь-яку фінансову діяльність, що належить до будь-якої з таких категорій:

- виробництво або торгівля будь-якими продуктами чи здійснення будь-яких видів діяльності, які вважаються незаконними згідно з національними законами чи правилами, міжнародними конвенціями

⁸ ПХБ (поліхлоровані біфеніли) – група високотоксичних хімічних речовин. ПХБ можуть бути присутні в малярних електричних трансформаторах, конденсаторах і розподільчих пристроях 1950-1985 років випуску.

⁹ Озоноруйнівні речовини (ОРР) – хімічні сполуки, які вступають у реакцію зі стратосферним озоном і руйнують його, що призводить до виникнення загальновідомих «озонових дір». У Монреальському протоколі перераховані ОРР, а також цільові показники їхнього скорочення і терміни поетапної відмови від використання таких сполук. Перелік хімічних сполук, що регулюються Монреальським протоколом, до якого відносяться аерозолі, холодоагенти, піноутворювачі, розчинники та засоби пожежогасіння, а також детальну інформацію про країни-підписанти та цільові дати поетапної відмови від зазначених сполук можна отримати у Відділі захисту довкілля.

¹⁰ Перелік небезпечних хімічних речовин можна отримати у Відділі захисту довкілля. До небезпечних хімічних речовин належать бензин, гас та інші нафтопродукти.

та угодами або підпадають під міжнародні заборони¹¹, такими як фармацевтичні препарати, пестициди/гербіциди, озоноруйнівні речовини¹², поліхлоровані дифеніли (ПХД)¹³, дикі тварини або продукти, що регулюються СІТЕС¹⁴;

- виробництво, торгівля або використання обмежених пестицидів, віднесених до класу токсичності Іа, Іб або ІІ за класифікацією Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ)¹⁵;
- господарська діяльність з використанням озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів без отримання офіційного статусу Оператора контрольованих речовин відповідно до національного законодавства та відповідного реєстру¹⁶;
- будь-які інвестиції, пов'язані з лісозаготівлею та/або ті, що можуть мати вплив на здоров'я лісів;
- виробництво або торгівля деревиною чи іншою лісовою продукцією, отриманою не з лісів, які є об'єктом екологічно відповідального лісокористування;
- будь-яка діяльність на природоохоронних територіях, у критичних та некритичних ареалах, територіях підвищеного культурного чи соціального значення, визнаних такими відповідно до національного законодавства (тобто на природних територіях, що охороняються державою, ключових територіях екологічної мережі, об'єктах природно-заповідного фонду (ПЗФ), у тому числі на територіях, що плануються до включення до ПЗФ, національного реєстру пам'яток, об'єктах Смарагдової мережі, тощо);
- будь-яка діяльність з потенційним впливом на міжнародні водні шляхи, включаючи басейни річок Дніпро, Дністер та Дунай. Це включає великомасштабні іригаційні системи, пряме скидання стічних вод, забір/відведення міжнародних вод, будівництво гребель, що впливають на гідрологічні режими¹⁷ тощо;
- виробництво та переробка генетично модифікованих організмів (ГМО);
- будь-яка діяльність, яка може спричинити постійне або тимчасове фізичне або економічне переміщення власників чи користувачів будь-якої земельної ділянки, що призведе до втрати або пошкодження субпроектів, включаючи посіви, споруди чи інші поліпшення землі¹⁸;

Будь-яка діяльність, яка, за результатами перевірки, пов'язана зі значними ризиками для трудових прав, здоров'я та безпеки працівників, шкідливою дитячою або примусовою працею, повідомленнями про сексуальну експлуатацію та насильство або сексуальні домагання, а також значним занепокоєнням.

¹¹ Довідкові документи: Регламент (ЄС) № 649/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року щодо експорту та імпорту небезпечних хімічних речовин з періодичними змінами; Зведений список товарів Організації Об'єднаних Націй, споживання та/або продаж яких заборонено, вилучено, суворо обмежено або не схвалено урядами; Пестициди та гербіциди, що підлягають поетапному виведенню з обігу або заборони, включені до Роттердамської конвенції (www.pic.int) та Стокгольмської конвенції (www.pops.int).

¹² Озоноруйнівні речовини (ОРР) – хімічні сполуки, які вступають у реакцію зі стратосферним озоном і руйнують його, що призводить до виникнення загальновідомих «озонових дір». У Монреальському протоколі перераховані ОРР, а також цільові показники їхнього скорочення і терміни поетапної відмови від використання таких сполук. Перелік хімічних сполук, що регулюються Монреальським протоколом, до якого відносяться аерозолі, холодоагенти, піноутворювачі, розчинники та засоби пожегогасіння, а також детальну інформацію про країни-підписанти та цільові дати поетапної відмови від зазначених сполук наведені в Програмі ООН із захисту довкілля. Посилання: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_215#Text, <https://ozone.unep.org/treaties/montreal-protocol/summary-control-measures-under-montreal-protocol>

¹³ ПХБ (поліхлоровані біфеніли) – група високотоксичних хімічних речовин. ПХБ можуть бути присутні в малярних електричних трансформаторах, конденсаторах і розподільчих пристроях 1950-1985 років випуску.

¹⁴ Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. Список видів СІТЕС-1 можна знайти на сайті Секретаріату СІТЕС: <https://cites.org/eng/disc/text.php>

¹⁵ Рекомендована ВООЗ класифікація пестицидів за ступенем небезпеки та методичні принципи класифікації, <https://www.who.int/publications/i/item/9789240005662>

¹⁶ Закон України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами», <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-IX#n169>.

¹⁷ Політика екологічних та соціальних гарантій. Проекти стосовно міжнародних водних шляхів, <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-policies>

¹⁸ Будь-яка купівля землі з використанням гарантованих ФЧГКСГ сільськогосподарських кредитів відбуватиметься на засадах добровільного бажання покупця та бажання продавця виконати операцію, що підтверджується юридичними документами щодо повністю зареєстрованих та нотаріально засвідчених приватних земельних ділянок, у зв'язку з якими відсутність суперечок щодо права власності чи користування була підтверджена в результаті перевірки заявок на отримання сільськогосподарських кредитів, проведеної ФУП відповідно до їхніх СЕСУ.